מיר דערמאנען אייך אז אין
מייערס כשר דעליקאטעסען
1412 מיין סטריט, קארנער אטלאנטיק עוועניו
קאנט איר באקומען די בעסטע קוואליטעט אין באריגונג
אלע טעלעפאן אָרדערס ווערן פינקטלאך אויסגעפילט און דעליווערט
טעלעפאָנירט 57 473

PLAYHOUSE THEATRE -- WALKATHON
(נאנג קאנטעסט) — שוין ארום 500 שטונדן
לאזאר, אייבראמס און ליטמאן זעען אויס ווי געווינער
אפן פאר באזוכער און גייט אז 24 שטונדן.
25c
אלגעמיינער איינטריט
טעלעפאן 88 301

NEW PALACE THEATRE
סעלקירק און פאווערס
היינט און מארגן (דושענעראל)
"וויענים נייטס"
מיט אלעקסאנדער גרעי און
וויוויען סיגאל
קאַליאָרדיק מוזיקאליש בילד
שיינע לידער, ליבע, ראמאנס
אויך קאמעדיע, נייעס, קורצע זאכן
ספעשל פאר קינדער, שבת מאטינע
א טשארלי טשאפלין קאמעדיע.
מאנט., דינסט., מיטוו. קומ. וואך
דערוואכסענע
נארמא טאלמאדזש אין
"דאבארי"
וויטען אף פעשאן
אויך קאמעדיע, נייעס, פיטשורעס
פאפולערע פריזין
דערוואכסענע, יעדע צייט 25 סענט
קינדער — — 10 און 15 סענט

אין פעלעס טעאטער

"וויענים נייטס", א שיין מוזיקאליש בילד, אין נאנצן אין טעכניקאליר, מיט שיינע לידער, ליבע און ראמאנס, מיט די כארמיטע מואוויס טארס אלעקסאנדער גרעי און וויוויען סיגאל, אין די הויפט ראלן, ווערט היינט און מארגן געווייזן אין פעלעס טעאטער.

עס ווערט אויך געוויזן אן אמוזירנדיקע קאמעדיע, נייעס און קורצע אינטערעסירנע בילדער.

פאר קינדער ווערט מארגן בייטאג געוויזן א טשארלי טשאפלין קאמעדיע.

די ערשטע דריי טעג פון קומענדער וואך וועט געוויזן ווערן, בלויז פאר דערוואכסענע, "דאבארי, וויטען אף פעשאן", א מערקווירדיק שפאנענדיק בילד מיט נארמא טאלמאדזש אין דער הויפט ראל. אויך קאמעדיע, נייעס און פיטשורעס.

זעט און הערט די דאזיקע בולדער אין פעלעס טעאטער.

—(::)—

האט איר שוין געזעען דעם "וואקינג קאנטעסט" אין פלעיהאוז טעאטער?

שוין פינף הונדערט שטונדן אז דער "וואקינג קאנטעסט" גייט אן אין דעם פלעיהאוז טעאטער, מיט 14 פארלאד אינ'ם קאנטעסט. עס זעט אויס אז עס וועט אנגיין א קאמף צווישן זיי ביז צום סוף.

מיטוואך אונט איז געפייערט געווארן ביים קאנטעסט דעם 22טער נע־בורטסטאג פון מיס מערי רייאן, איינע פון די קאנטעסטאנטן. דער געבורטס־טאג איז געפייערט געווארן מיט אלע איינצעלהייטן מיט א געבורטסטאג קעיק אן א. וו. די קאנטעסטאנטן ווערן יעדן טאג באגריסט פון זייערע פריינט.

די אידישע קאנטעסטאנטן, סעם לאזאר, כיל ליטמאן און סטענלי אייב־ראמס האלטן זיך זייער גוט. זיי זיינען זייער מוטיק און זיי זעען אויס צו זיין אזוי ווי געוויינער. זייערע פריינט און באקאנטע זיינען איינגעלאדן צו קומען און באגריסן זיי אין זייער ספארט־קאמף.

דער טעאטער איז אפן 24 שטונדן א מעת לעת. א וואדעוויל פראגראם ווערט געגעבן יעדן טאג. הערט זיך איין אין סי. קעי. וויי. פאר די פראג־ראמס יעדן אונט.

סוניה ואלעזר גארשטיין
קבלו נא את ברכתנו
מזל טוב
לחולדת בתכם דוואסיע
תזכו לראותה בת נאמנה לעמה
ותפארת להוריה
ולמשפחתה
נתן נאטאנזאן
רעיתו ומשפחתו

אויב איר ווילט זיין זיכער אז אייער דאקטארס בעריצין זאָל ריכטיק גע־מאכט ווערן — ברייגנט עס צו דער
מאניטאבא דראג סטאר
וואו מר. בערנשטיין, א דראגיסט מיט א לאנג יאריקער דערפארונג, גיט פערזענלאך אכטונג אז יעדע בעריצין זאָל פינקטלאך געמאכט ווערן.
טעלעפאן 52 117
Manitoba Drug Store
587 SELKIRK AVE.
רוש. בערנשטיין, איינגענטימער

א היים!
ווען איר זייט אוועק
פון דער היים
אין
לעווינס
כשר דעסטאראן
47—49 מארטא סטריט
בלויז די סאמע פרישע און בעס־טע פראדוקטן ווערן גענוצט אין אונזערע מאלצייטן און שטריינג כשר בהכשר הרבנים
ליכטיקע ריינע ציטערן פאר נעסט מיט דער בעסטער באריונג
פאר חתונות, פארטיס, באנקעטן א. א. וו. האבן מיר די פיינסטע אראמאדיישאן מיט א טאנץ פלאר פאר 100 פארלאך.
מיר שטעלן צו מאלצייטן פאר אלע אונטערנעמונגען אויך אויסער אונזער איינגעגעב פלאץ.
LEVIN'S
Commercial Kosher Restaurant
47-49 Martha St. Ph. 25 219

לייענט "דאס אידישע וואָרט". אייער איינגעגע צייטונג, נערדוקט אין אונ־זער איינענער שפראך, פאר אונזערע איינענע אינטערעסן פארשפרייט אין אלע אידישע היימען פון ווינניפעג און מערב קאנאדע.

די פאמיליע אין דער היים

אפילו א פרעטצל האט א פארגאנגענהייט

צו די מייסטע מענשן איז א פרעטצל — ניט מער ווי א פרעטצל: א געשמאקער, געזאלצענער ביסקעט וואס איז גוט צו עסן מיט קעז, סא־לארס אדער איין קרעם און געטראנקען אבער וויט אויספארשונגען וואס זיי־נען געמאכט געווארן, ווייזט זיך אויס אז אפילו א פרעטצל האט א געשיכטע.

עס איז געווען א רומישע טראדיציע צו ארייינלייגן אין די קברים פון די פארשטארבענע, בראסלעטן פון גאלד און זילבער, אדער אנדערע קאסטבארע צירונג, שפעטער איז די דאזיקע צירונג פארבייטן געווארן מיט פרעטצלס וואס זיינען געמאכט געווארן אין דער פארמע פון בראסלעטן.

פרעטצלס זיינען אויף געגנוטס גע־ווארן אין פארבינדונג מיט אנדערע טראדיציעס און אבערגלויבנס אויף אין דייטשלאנד, און דערפאר איז עס לייכט צו פארשטיין פארוואס פרעטצלס זיי־נען אזוי פאפולער.

עס קען זיין אז אין קאנאדע וועלן פרעטצלס געפינען א נייע און ברייט־פארשפרייטע פאפולאריטעט. זינט קריסטי בראון קאמפאני לימיטעד, קא־נאדעס גרעסטע ביסקעט מאנופאקטשו־רינג פירמע האט אנגעפאנגען צו פרא־דוצירן פרעטצלס, אויסגעבנדיק א סך טויזנטער דאלאר אויף ספעציעלע איינ־ריכטונגען און האט אנגעשטעלט עקס־טרא מענשן צו מאכן דעם "נייראלטן" מאכל, אונטער דעם אויפזיכט פון א מייסטער פרעטצל בעקער.

יעדער פרעטצל געמאכט אין דער קריסטי בראון פעקטארי איז געפלאכטן מיט די הענט אויף א טראדיציאנעלן אופן, און אפילו דער שייפ אין פאר־בליבן אזוי נאענט ווי מעגלעך פון די פרעטצלס פון 11טן און 12טן יאר הונ־דערט, וואס איז אנטרעקט געווארן אין זאלטסבורג.

אין פעלעס טעאטער

"וויענים נייטס", א שיין מוזיקאליש בילד, אין נאנצן אין טעכניקאליר, מיט שיינע לידער, ליבע און ראמאנס, מיט די כארמיטע מואוויס טארס אלעקסאנ־דער גרעי און וויוויען סיגאל, אין די הויפט ראלן, ווערט היינט און מארגן געוויזן אין פעלעס טעאטער.

עס ווערט אויך געוויזן אן אמוזירנ־דיקע קאמעדיע, נייעס און קורצע אינטערעסירנע בילדער.

פאר קינדער ווערט מארגן בייטאג געוויזן א טשארלי טשאפלין קאמעדיע.

די ערשטע דריי טעג פון קומענדער וואך וועט געוויזן ווערן, בלויז פאר דערוואכסענע, "דאבארי, וויטען אף פעשאן", א מערקווירדיק שפאנענדיק בילד מיט נארמא טאלמאדזש אין דער הויפט ראל. אויך קאמעדיע, נייעס און פיטשורעס.

זעט און הערט די דאזיקע בולדער אין פעלעס טעאטער.

—(::)—

"וואקינג קאנטעסט" אין פלעיהאוז טעאטער?

שוין פינף הונדערט שטונדן אז דער "וואקינג קאנטעסט" גייט אן אין דעם פלעיהאוז טעאטער, מיט 14 פארלאד אינ'ם קאנטעסט. עס זעט אויס אז עס וועט אנגיין א קאמף צווישן זיי ביז צום סוף.

מיטוואך אונט איז געפייערט גע־ווארן ביים קאנטעסט דעם 22טער גע־בורטסטאג פון מיס מערי רייאן, איינע פון די קאנטעסטאנטן. דער געבורטס־טאג איז געפייערט געווארן מיט אלע איינצעלהייטן מיט א געבורטסטאג קעיק אן א. וו. די קאנטעסטאנטן ווערן יעדן טאג באגריסט פון זייערע פריינט.

די אידישע קאנטעסטאנטן, סעם לאזאר, כיל ליטמאן און סטענלי אייב־ראמס האלטן זיך זייער גוט. זיי זיינען זייער מוטיק און זיי זעען אויס צו זיין אזוי ווי געוויינער. זייערע פריינט און באקאנטע זיינען איינגעלאדן צו קומען און באגריסן זיי אין זייער ספארט־קאמף.

דער טעאטער איז אפן 24 שטונדן א מעת לעת. א וואדעוויל פראגראם ווערט געגעבן יעדן טאג. הערט זיך איין אין סי. קעי. וויי. פאר די פראג־ראמס יעדן אונט.

דערפארגרייכע שילער פון יאשא רעזניצקיס סטודיא

גאלדי בעל (בילי)

לואיס סאטאלאוו

די פאלגנדע פיופלס פון יאשא רעז־ניצקי, פידל לערער, האבן דערפאלגרייך דורכגעמאכט זייערע עקזאמענס פון דער קעניגלאכער מוזיקאלישער אקאדע־מיע, לאנדאן ענגלאנד, וואס איז לעג־טענס אנגעפירט געווארן אין קאנאדע: לואיס סאטאלאוו, נידעריקערן קלאס, אויסגעצייכנט מיט 140 מארקס; גאלדי בעל (בילי), עלעמענטערי, האב. מענ־שאן, 121 מארקס; ראלף קאמינסקי, נידעריקערער קלאס, אויסגעצייכנט, 130 מארקס; הערבאלד אלראפ, אינטער־מידיאטס, האב. מענשאן, 129 מארקס; מארקוס וואל, נידעריקערער קלאס, האב. מענשאן, 127 מארקס; עלא פראר סאוז, העכערער קלאס, פעס. 116 מארקס; פרידא שווארצמאן, העכערער קלאס, פעס. 115 מארקס.

די "הבימה" אין מצרים

פון העברעאיש
ראשעל פאמעראנץ

דעם אכטן יוני האט דער מוטער פאראין פון דער תלמוד־תורה דורכ־געפירט א סורפריז פארטי לכבוד מר. און מרס. יפאמין צו זייער 25טן חתו־נה יובילעי. אלע אנוועזנדע האבן האר־ציק באגריסט מר. און מרס. פאמין צו זייער שמחה.

מר. און מרס. פאמין האבן באר־דאנקט אלע פארואמלטע פאר דער אנגענעמער איבערראשונג. דער מו־טער פאראין האט זיי פרעזענטירט מיט א ווערטפולער מתנה. אלע פאר־זאמלטע האבן פארבראכט א פיינעם אונט ביי שיין געדעקטע טישן און די בעלי שמחה האבן געקראגן האראצי־קע גליק וואונשן פון דעם גאנצן ער־לם. מר. און מרס. פאמין האבן ביי־זייט געשטייערט צען דאלאר צום מוטער פאראין.

פאלגנדע זיינען אנוועזנד געווען: מר. און מרס. פאמין, מר. און מרס. פאמין (די יונגע), מרס. אפ־טער, מר. און מרס. מאס, מרס. פיש־מאן, מרס. לוקאנז, מרס. לעווין, מרס. לאקשין, מרס. חפץ, מרס. פאלאק, מרס. בערעסקין, מרס. פינקל, מרס. שאנעק, מרס. מאדדער, מרס. טענענבאום, מרס. ס. רויקער, מרס. סיגאל, מרס. פירס, מרס. שאין, מרס. פינקל, מרס. מאלקאוו, מרס. טרעגובאוו, מרס. מאר־לאייק, מרס. בראצקי, מרס. מולמיד, מרס. לענדי, מרס. פירצינג, מרס. ראָ־זענבאום, מרס. קאזאנסקי, מרס. אלין, און מרס. קאסנער.

דעם 28טן יוני האבן מר. און מרס. בראוערמאן, 915 סעלקירק עוועניו געפייערט זייער 25טן חתונה יובי־ליי. ביי שיין געדעקטע טישן האבן אלע געסט זייער פיין פארבראכט ביז שפעט אין דער נאכט. מען האט אויף פרעזענטירט חתן־כלה מיט שיינע מת־נות. אנוועזנד זיינען געווען:

מר. און מרס. מ. בראוערמאן, מר. און מרס. מ. דיטקאוויטש, מרס. דזש. דיטקאוו, מר. און מרס. ב. דיטקאוו, מר. און מרס. דזש. בראוערמאן, מרס. דזש. געלמאן, מר. און מרס. נאלסקי, מר. און מרס. ס. סילווער, מרס. סיל־ווערפארב, מר. און מרס. לייביל, מר. ד. פיינשטיין, מר. און מרס. ה. ערין, מר. און מרס. דזש. ערין, מר. און מרס. מ. בראנשטיין, מר. און מרס. ה. נעפ, מרס. מאראסניק, מר. און מרס. ב. סיגאל, מר. און מרס. קושנער, מר. ד. מונשיין, מר. און מרס. שעפעל. מיס פעני און נעלי דיטקאוויטש, ענ, און דזשין בראון, ראזי טשארקאוו, ראזז סיזיוועל, ראזז ערין, פרענצעס, עטי און עני פיינסטיין און די הערן: ס. בראוס, מ. ערין, ח. בראוערמאן, ח. דיטקאוויטש, ע. בראוערקאן, ס. געלפאן, ס. סילווער און וו. בראוער מען.

* * *

אסתר שעכטער אנאנסירט די חתו־נה פון איר זון סעמועס וו. שנכטער, פון לאס אנדזשעלעס, קאל., צו מיס דזשאנעט טשאראס, פון ניו־יארק. די חתונה איז פארגעקומען אין לאס אנ־דזשעלעס, דעם 20טן יוני, 1931.

* * *

מרס. דזש. הארנשטיין, פון פאנא־קא, אלבערטא, איז צו נאסט אין ווי־ניפעג ביי מרס. נ. סקוילסקי, רעדוואר עוועניו.

* * *

דעם 31טן יוני איז מרס. מ. סטאר־לער, 361 אבערדין עוועניו, אפגע־פארן מיט איר טאכטער קיין דעט־ראיט צו דער חתונה פון איר ברודערס א קינד, וואו זיי וועלן פארבראנגען זייער זומער וואקאציע, א צאל פריינט האבן זיי באגלייט ביי דער סי. עו. אר. סטאנציע.

* * *

זונטאג, דעם 5טן יולי, איז געפייערט געווארן דער פופצנטער חתונה יובילי־פון מר. און מרס. דזש. וויסמאן, אין זייער היים 283 פלארא עוועניו.

פון אוונט איז געשפילט געווארן "ברידזש", און די פריין האבן געווארן נען מרס. קאופמאן, האמאוויטש און מרס. ד. קלעמפנער.

פערציק עעסט זיינען אנוועזנד געווען ביי שיין געדעקטע טישן און אלע האבן פארבראכט א אנגענעמען אונט. מר. און מרס. וויסמאן זיינען פרעזענטירט געווארן מיט שיינע פרעזענטס. פאלגנ־דיקע זיינען אנוועזנד געווען:

מר. און מרס. האמאוויטש, מר. און מרס. מאסקאוויטש, מר. און מרס. גנ־זער, מר. און מרס. ווערדא, מר. און מרס. בינסקי, מר. און מרס. ז. איזדא־ער, מר. און מרס. ה. קליפער, מר. און מרס. פ. קרינסאל, מר. און מרס. ב. מאסקאוויטש, מר. און מרס. מ. לעטין, מר. און מרס. קאופמאן, מר. און מרס. מיילסטאק, מר. און מרס. י. קלעפ־נער, מר. און מרס. ס. איזראעל, מר. און מרס. ב. ראמבערג, מר. און מרס. דזש. דיטקאוו, מר. און מרס. קאמא־וויטש, מר. און מרס. דזש. וויסמאן, מיס איידא און ראזי וויסמאן, ראלף האמאוויטש און האראלד וויסמאן.

* * *

דר. און מרס. זיוון אין באלטימור פון מרס. זיוונס פאטער, מר. ה. העס־נער, פון 754 לאגאן עוועניו, זיינען אפ־געפארן מיט א אוטאמאביל קיין שאול לייק, מאנ., וואו זיי וועלן זיין די עעסט פון דר. ס. פייקאוו. פון דארט וועלן זיי פארן קיין ראסבוירן, מאנ., וואו דר. און מרס. זיוון וועלן מאכן זייער צו־קונפטיקע היים.

* * *

מר. און מרס. ס. קאוואל, 89 לארן עוועניו, פארן אפ היינט אויף א באזוך צו זייערע קינדער קיין סאוט דאקאטא, פאראייניקטע שטאטן.

* * *

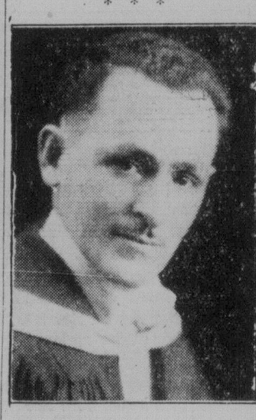

דר. ס. זיוון, מ.ס.סי., מ.ד.

דר. ס. זיוון איז געווען צו נאסט אין ווינניפעג ביי מרס. זיוונס עלטערן, מר. און מרס. קעסנער, 754 לאגאן עוועניו, וואו ער האט פארבראכט די לעצטע 3 וואכן.

דר. זיוון האט גראדואירט פון מאנ־טאבא אוניווערסיטעט מיט זעקס יאר צוריק, ווען ער האט געקראגן א "בעשט־לאר אף סייענס דעגרי". נאך זיין גראַ־דואירונג האט ער געקראגן א פעלאָר־שיפ אלס א כעמיקער אין אלבערטער אוניווערסיטעט, וואו ער האט געקראגן נאך צוויי יאר ארבעט, א "מאסטער אף סייענס דעגרי".

לעצטן יאר איז דר. זיוון געווען א הויז־דאקטאר אין דעם "יונגווערסיטי האספיטאל" אין עדמאנטאן, וואו ער האט גראדואירט אין מעריצין מיט אויסצייכענונגען.

דר. און מרס. זיוון פארן אפ קיין ראסבוירן, מאנ., וואו זיי וועלן מאכן זייער צוקונפטיקע היים.

—(::)—

אויף א רייזע אין דער וועסט

מיס מילדרעד פריד, גארפילד סט., איז אפגעפארן וזונטאג צו פארברייגנען איר וואקאציע מיט איר ברודער בען אין וואנקאווער. אויפן וועג וועט זי באזוכן אירע באקאנטע אין פונקטן וועסט און זי וועט ווייטער פארן ביז קאליפארניע.

—(::)—

דאפין, מאנ.

מארים קאראלנין, פון דאפין, מאנ., שרייבט:

דעם 8טן יולי האבן אכט עראפלאנען דעמאנסטרירט פארשיידענע קונצן אין דער לופטן, זיי האבן פליענדיק, ארונ־טערגעוואָרפן פאפירענע זעקעלאך צוויי־שען דעם עולם. ביזעטן אריינציקומען אינ'ם פלי־פעלד זיינען געקומען פיר וואָרן און ווער עס האט געקראגן א מזל־דיקן נומער האט געוואונען א פרייע לופט־רייזע.

אויך ווען דאס מאל נאר אויף א קור־צער צייט.

די "הבימה" האט באזוכט די צוויי הויפט שטעט פון מצרים, דארט וואו עס זיינען דא גרעסערע אידישע ישו־בים, קאאיראָ און אלעקסאנדרעיע.

די רייזע אהין איז א שווערע און א לאנגע, שווערער ווי א רייזע אין אייראָפייאישע שטעט מיט די טרחה איז א סך גרעסער, ווי איבערפאָרן פון איין — מערב מדינה אין א צווייר טער.

מדינת מצרים איז שטארק באזאָרגט פאר די פרעמדע וואס קומען אין אי־רע גרענעצן, פארשטענדליך אויסער די, ארבעט . . . אן אומצעאָהליקע פעלד — איז דאס דאזיקע לאנד.

אן אויף דער "הבימה" איז אויס־געפאלן צו זיין דער שליח מצוה און שליח צבור אויף דעם דאזיקן דארנ־דיקן וועג.

אן אויסגעלאזט האט זיך, אז דער באזוך פון דער "הבימה" אין מצרים, האט געבראכט פירות פאר דער אלגע־מיינער באוועגונג און פאר דער פאר־שפרייטונג פון דער העברעאישער קול־טור.

דאס דאדטיקע אירגטום אין ווי אויפגעגאפט און דערוואכט געווארן פון דעם לאנגן שלאף.

איך ווייס נישט צו דאס דאזיקע וואך זיין וועט דורכן לאנג, אויב מען וועט נישט אנהאלטן די ארבעט נאך דער "הבימה'ס" אפפארט פון מצרים, אבער מיר קאנען זאגן, אז מיר האבן דורכגעבראכן דעם מויער, וואס איז געשטאנען ווי א אייזערנע וואנט אן אפגעטיילט די ביידע שכנות'דיקע מדינות.

פאר א טאפלטן בצחון זאל פארדע־כענט ווערן דער איצטיקער "הבימה" באזוך אין מצרים, ווייל חוץ דעם וואס זי האט אויפגעטאן פאר דער נאציאָ־נאלער באוועגונג, צוציעדיק צו זיך גרויסע מאסן, אן ערנסט טעאטער איז דאך בכלל אן איבעריקע זאך אין ער האט ניט קיין שום קפיטסענע באדעכטיקונג אפילו ווען ער שפילט אין א שפראך וואס דער רוב איינ־וואוינער זיינען צו איר צונעבונדן. די מצרים זיינען נישט געוואוינט אין האבן נישט קיין שום באדערפעניש פאר א טאעטער פון דער "הבימה" שכנים. אלע טעאטערס אין די דאזיקע צוויי שטעט, פארנעמען זיך מיט ביר־ליקע אפפרעעטקעס און קאבארעט, וועלכע די פרייאלכע אייראָפע. האט שוין פון לאנג אויסגעשפיגן צוליב זיי־ער פארשימלטער אלטקייט. און דא אין מצרים איז מען צוגעפאלן צו דעם ווי צו א גרויסן שלל אז די טעאטערס זיינען פול און אנגעפאקט אין דער צייט ווען די ערנסטע ענגלישע טור־פע וועלכע איז דא דא, איז געוואונ־גען צו אויפהערן שפילן, נישט האב־בענדיק קיין באזוכער. אזוי אין אויך מיט די אבעריקע ערנסטע טרופעס, וועלכע שפילן אין פארשיידענע שפראַ־כען און לאנד מצרים.

עס איז באמת געווען א געוואגטער "נאנג" פון דער "הבימה", צו פאר־קיין מצרים. — אפילו געצוואונג־נערהייט, — ווייל א נאנצן חודש זיי־ער דיק אין אין דער־ישראל, באוויזנדיק צו שפילן אין אלע ווינקעלאך, חוץ אין — עמק (וואס דאס איז א קאפיטל פאר זיך אליין) צו שפילן שלא על מנת לקבל פרס, נאר צו דעקן די הוצאות, און איצט, מיט'ן ע'פ'ע־נ'ע דאס פענסטערל אין מצרים.

עס האט זיך נאך נישט אנגעוואר־רומט די "הבימה" אין דער ארץ־ישר־ראל/דיקער זון און זי איז שוין צוריק אוועק אין גלות.

באמת דאס מאל נאר אויף א קור־צער צייט.

די "הבימה" האט באזוכט די צוויי הויפט שטעט פון מצרים, דארט וואו עס זיינען דא גרעסערע אידישע ישו־בים, קאאיראָ און אלעקסאנדרעיע.

די רייזע אהין איז א שווערע און א לאנגע, שווערער ווי א רייזע אין אייראָפייאישע שטעט מיט די טרחה איז א סך גרעסער, ווי איבערפאָרן פון איין — מערב מדינה אין א צווייר טער.

מדינת מצרים איז שטארק באזאָרגט פאר די פרעמדע וואס קומען אין אי־רע גרענעצן, פארשטענדליך אויסער די, ארבעט . . . אן אומצעאָהליקע פעלד — איז דאס דאזיקע לאנד.

אן אויף דער "הבימה" איז אויס־געפאלן צו זיין דער שליח מצוה און שליח צבור אויף דעם דאזיקן דארנ־דיקן וועג.

אן אויסגעלאזט האט זיך, אז דער באזוך פון דער "הבימה" אין מצרים, האט געבראכט פירות פאר דער אלגע־מיינער באוועגונג און פאר דער פאר־שפרייטונג פון דער העברעאישער קול־טור.

דאס דאדטיקע אירגטום אין ווי אויפגעגאפט און דערוואכט געווארן פון דעם לאנגן שלאף.

איך ווייס נישט צו דאס דאזיקע וואך זיין וועט דורכן לאנג, אויב מען וועט נישט אנהאלטן די ארבעט נאך דער "הבימה'ס" אפפארט פון מצרים, אבער מיר קאנען זאגן, אז מיר האבן דורכגעבראכן דעם מויער, וואס איז געשטאנען ווי א אייזערנע וואנט אן אפגעטיילט די ביידע שכנות'דיקע מדינות.

פאר א טאפלטן בצחון זאל פארדע־כענט ווערן דער איצטיקער "הבימה" באזוך אין מצרים, ווייל חוץ דעם וואס זי האט אויפגעטאן פאר דער נאציאָ־נאלער באוועגונג, צוציעדיק צו זיך גרויסע מאסן, אן ערנסט טעאטער איז דאך בכלל אן איבעריקע זאך אין ער האט ניט קיין שום קפיטסענע באדעכטיקונג אפילו ווען ער שפילט אין א שפראך וואס דער רוב איינ־וואוינער זיינען צו איר צונעבונדן. די מצרים זיינען נישט געוואוינט אין האבן נישט קיין שום באדערפעניש פאר א טאעטער פון דער "הבימה" שכנים. אלע טעאטערס אין די דאזיקע צוויי שטעט, פארנעמען זיך מיט ביר־ליקע אפפרעעטקעס און קאבארעט, וועלכע די פרייאלכע אייראָפע. האט שוין פון לאנג אויסגעשפיגן צוליב זיי־ער פארשימלטער אלטקייט. און דא אין מצרים איז מען צוגעפאלן צו דעם ווי צו א גרויסן שלל אז די טעאטערס זיינען פול און אנגעפאקט אין דער צייט ווען די ערנסטע ענגלישע טור־פע וועלכע איז דא דא, איז געוואונ־גען צו אויפהערן שפילן, נישט האב־בענדיק קיין באזוכער. אזוי אין אויך מיט די אבעריקע ערנסטע טרופעס, וועלכע שפילן אין פארשיידענע שפראַ־כען און לאנד מצרים.

עס איז באמת געווען א געוואגטער "נאנג" פון דער "הבימה", צו פאר־קיין מצרים. — אפילו געצוואונג־נערהייט, — ווייל א נאנצן חודש זיי־ער דיק אין אין דער־ישראל, באוויזנדיק צו שפילן אין אלע ווינקעלאך, חוץ אין — עמק (וואס דאס איז א קאפיטל פאר זיך אליין) צו שפילן שלא על מנת לקבל פרס, נאר צו דעקן די הוצאות, און איצט, מיט'ן ע'פ'ע־נ'ע דאס פענסטערל אין מצרים, איז נאך די רייזע פון דארטיקע אידן, צו דאפן, אז עס וועט זיין אן ראס באזוכט אלע פארשטעלונגען. ער האט געהאלטן א שיינע רעדע, אין א גוטן מזרח'ישן — העברעאיש, אויף דעם קבלת־פנים, וואס די קאאיראָר אידן האבן געמאכט פאר דער "הבימה" און בערזעגען אין פארנצויזיש, פאר זיין "סטארע". די דאזיקע רעדע ווערט פארצייכנט פאר א זייער חשוב'ער, דייטש ער איז נישט געוואוינט צו רעדן צו זיין פאלק אויף טעמעס "פראסטע און פרעמדע" — ווי פון דער אויפלע־בונג פון דעם אידישן פאל קאין ארץ־ישראל און די העברעאישע קולטור.

עס קאן זיין אז די קאאיראָר אידן האבן דאס געהערט צום ערשטן מאל, אז דאנק דעם באזוך פון דער "הבי־מה". און אפשר וועט אריסקומען פון דעם — נוצן פאר דער "הבימה" — אויב נישט פאר אונזער ארבעט בכ־לל.

עס זיינען דערוואכט געווארן הער־צער, הערנעענטערט געווארן וויינע, און עס איז צו האפן, אז מען וועט אנהאלטן אין אין אזוי ווי אין דער ווייטער אין אין מצרים.

די מיצרישע שטעט — קא־אירא און אלעקסאנדרעיע, זיינען פאר־שיידענטליך אין זייער שטייגער און מיט זייערע אידן, מיט באזונדערע מי־הנים פון דיאלעקטן. אממערסטן זיי־נען די אידן אראנזיזירט אין קהלות און זיינען נעראכטזאם זייער רב. אפי־לו דער ראש הקהלה, וועלכער איז ווי א גאנצער מושל, אבער אויף ער הערט זיך צו דעם רב, וועלכער האט זי גאנ־צע מאכט. די רעגירונג, האט אויפגע־לייגט איר האנט אויף די אידישע ענ־יגס אין אנדערע מאל אנצער מס־שלה, אבער איטלאכע קהלה גייט אין די וועגן פון איר רב.

דער רב פון קאאיראָ, ר' חיים נחום עפענדי, וועלכער האט זיך לעצטנס דערנענטערט צו אונזער באוועגונג א דאנק וויינעמאנס באזוך אין מצרים, זאגן די דאדטיקע אידן, אז ער האט א צווייטע סבה אין כדי פטור צו ווערן פון דער דייר פון דארטיקע אידן, אז עס וועט זיין אן ראס באזוכט אלע פארשטעלונגען. ער האט געהאלטן א שיינע רעדע, אין א גוטן מזרח'ישן — העברעאיש, אויף דעם קבלת־פנים, וואס די קאאיראָר אידן האבן געמאכט פאר דער "הבימה" און בעלאר האט ער זיין רעדע געמוזט אי־בערזעגען אין פארנצויזיש, פאר זיין "סטארע". די דאזיקע רעדע ווערט פארצייכנט פאר א זייער חשוב'ער, דייטש ער איז נישט געוואוינט צו רעדן צו זיין פאלק אויף טעמעס "פראסטע און פרעמדע" — ווי פון דער אויפלע־בונג פון דעם אידישן פאל קאין ארץ־ישראל און די העברעאישע קולטור.

עס קאן זיין אז די קאאיראָר אידן האבן דאס געהערט צום ערשטן מאל, א דאנק דעם באזוך פון דער "הבי־מה". און אפשר וועט אריסקומען פון דעם — נוצן פאר דער "הבימה" — אויב נישט פאר אונזער ארבעט בכ־לל.

עס זיינען דערוואכט געווארן הער־צער, הערנעענטערט געווארן וויינע, און עס איז צו האפן, אז מען וועט אנהאלטן אין אין אזוי ווי אין דער ווייטער אין אין מצרים.

די מיצרישע שטעט — קא־אירא און אלעקסאנדרעיע, זיינען פאר־שיידענטליך אין זייער שטייגער און מיט זייערע אידן, מיט באזונדערע מי־הנים פון דיאלעקטן. אממערסטן זיי־נען די אידן אראנזיזירט אין קהלות און זיינען נעראכטזאם זייער רב. אפי־לו דער ראש הקהלה, וועלכער איז ווי א גאנצער מושל, אבער אויף ער הערט זיך צו דעם רב, וועלכער האט זי גאנ־צע מאכט. די רעגירונג, האט אויפגע־לייגט איר האנט אויף די אידישע ענ־יגס אין אנדערע מאל אנצער מס־שלה, אבער איטלאכע קהלה גייט אין די וועגן פון איר רב.

דער רב פון קאאיראָ, ר' חיים נחום עפענדי, וועלכער האט זיך לעצטנס דערנענטערט צו אונזער באוועגונג א דאנק וויינעמאנס באזוך אין מצרים, זאגן די דאדטיקע אידן, אז ער האט

שאול ראסקין

(שלום פון זייט 5)

אויסקאמען איר, ניט קיין סך. כאטש איין מאל אין עטלאכע חדשים.

דער גלות מיט ארץ־ישראל באמ־לען זיך נאך ביים מאלער אין מוח. עס שטייט שוין כמעט מיט ביידע פיס אין ארץ־ישראל, און דאך שלעפט זיך נאך דער גלות נאך אביסעלע. אין דעם באלד "חלוצים" זעט מען צוויי פנימ'ער, איינער פון פראפיל, וועל־כער האט זיך שוין איינגענאגן באפריי־פון גלות, מיט א געזונט פרישן פנים, מיט א גוואלדיקער עקשנות אין די אויגן, און צו דער זעלבער צייט אויף אידעאליסטיש — טרויעריש פאר־טראכט. שטייט אבער זיין חבר מיטן לאנגן אויסגע'חלוס'טן פנים פון דעם רוסיש־אידישן אינטעלינענט — פון מאטערנישן אויגן פון קוקן נאך אריס די ביילד זאל האבן אינהאלט. דאס בעס־טע פון א בילד איז ניט דער אינהאלט וואס זי אנטהאלט נאר דער געדאנק אדער געפיל וואס זי סוגעסטירט אין אונז. פונקט אזוי ווי דער צויבער פון מוזיק איז ניט די טענער אליין נאר אין דער אפקלאנג וועלכן זיי גע־פינען אין אונזער הארץ. פאר מיר פערזענלאך האבן ראסקינס בילדער אנטפלעקט א סך ווינקלען פון ארץ־ישראל, סיי פון דער נאטור, און סיי פון לעבן.

א צווייטע סבה איז כדי פטור צו ווערן פון דער בילדער. א קינסטלער אין מער פראנערעסיוו ווען ער באפרייט זיך פון זיינע פריעריקע ארבעטן אין זיי שטיין ניט מער זיינע אוגן שטענ־דיק. אויב א קינסטלער, וואלט זיינע ווערק ניט געקאנט פארקויפן, וואלט דער זיי נעראדטס אוועקגעגאן אין ארץ־ישראל, און דאס וועט אויפהערן. אין דעם באלד "חלוצים" זעט מען צוויי פנימ'ער, איינער פון פראפיל, וועל־כער האט זיך שוין איינגענאגן באפריי־פון גלות, מיט א געזונט פרישן פנים, מיט א גוואלדיקער עקשנות אין די אויגן, און צו דער זעלבער צייט אויף אידעאליסטיש — טרויעריש פאר־טראכט. שטייט אבער זיין חבר מיטן לאנגן אויסגע'חלוס'טן פנים פון דעם רוסיש־אידישן אינטעלינענט — פון מאטערנישן אויגן פון קוקן נאך אריס די מאטערנישן שכנים.

די צוויי מיצרישע שטעט — קא־אירא און אלעקסאנדרעיע, זיינען פאר־שיידענטליך אין זייער שטייגער און מיט זייערע אידן, מיט באזונדערע מי־הנים פון דיאלעקטן. אממערסטן זיי־נען די אידן אראנזיזירט אין קהלות און זיינען נעראכטזאם זייער רב. אפי־לו דער ראש הקהלה, וועלכער איז ווי א גאנצער מושל, אבער אויף ער הערט זיך צו דעם רב, וועלכער האט זי גאנ־צע מאכט. די רעגירונג, האט אויפגע־לייגט איר האנט אויף די אידישע ענ־יגס אין אנדערע מאל אנצער מס־שלה, אבער איטלאכע קהלה גייט אין די וועגן פון איר רב.

דער רב פון קאאיראָ, ר' חיים נחום עפענדי, וועלכער האט זיך לעצטנס דערנענטערט צו אונזער באוועגונג א דאנק וויינעמאנס באזוך אין מצרים, זאגן די דאדטיקע אידן, אז ער הא